Volume 12

May 2000

Part 2

Delhi Government Fined

Anguished at the continuing disregard of it's order to check Yamuna's contamination the supreme court on May 11, 2000 slapped Rs. 10,000/- fine against the Delhi Government. The court observed that "Yamuna to-day is worse then a drine with no dissolved oxygen in it." A bench comprising justice B.N. Kirpal and justice Ruma pal, however after hearing the pleas of addl. solicitor general Mukul Rohatagi, took a lenient view and suspended the realisation of the fine amount.

Point Blank

The Supreme Court is India's scavenger and its judicial activism stands for constitutional trespass. But since it served the ends, these violations can be justified.

Union Law Minister Mr. Ram Jethmalani at a function in Bangalore organised to launch website-WWW.ceera india.org

The act complained of is unwarranted and condemnable. The election commissioner is not supposed to act as super authority, rather he has to function within limits of law. There is no doubt that the offence is punishable.... But I can't give any direction to prosecute Lyngdoh.

Mr. Justice THB Chalapathi of P & H High Court in the course of a judicial order challenging the authority of the election commissioner Mr. Lyngdoh who had verbally directed the Haryana Chief Minister Chautala to leave Bhiwani parliamentary constituency on September 4, 1999 during the general election to Lok Sabha.

Pak SC Validates Army Rule

Pakistan's supreme court ruled on May 12, 2000 that under the doctrine of state necessity, the military takeover by General Musharraf in October, 1999 after ousting democratically elected government of Mr. Nawaz Shariff was justified and consequently the petition challenging the validity of the military takeover was dismissed. However, the court justified such necessity for military rule for only three years and directed that elections be held within three months period after the completion of three years. In a decision strikingly similar to the one handed over when the government of then military strongman Gen. zia-ul hag was challenged, the supreme court justified the military rule under the same doctrine of state necessity. In the present case the apex court also observed that Gen. Musharraf had no effective remedy under the constitution except to takeover the reins of the state and there was sufficient evidence leading to take such drastic step of overthrowing the civilian government.

Move to set up sc benches opposed

The full court meeting of the supreme court held on 24.5.2000 opposed the move of the union government to set up four regional benches of the court and opined that it is not in the best interest of judiciary.

Miscellany

In the Basava Jayanthi Utsav - 2000 held between May 6-10, 2000 at Bangalore. Ms B.J. G. Sathyashree, Advocate, secured a prize in essay writing competition.

Indefinite Stir mooted

After lapse of almost one year lawyers from Hubli-Dharwad have resumed agitation demanding setting up of a high court bench in Hubli-Dharwad. Meanwhile advocates in Dharwad went on relay hunger strike. The Dharwad Bar Association has planed to intensify the agitation after the Bar Council election and continue the same till their demand is conceeded. They have termed setting up of a five judges committee headed by Justice Ashokbhan as unnecessary in the light of the proposal given by former Chief Justice of Karnataka High Court Mr. Justice D.M. Chandrashekar, who had favourably supported this cause.

D.V. Subba Rao BCI Chairman

Mr. D.V. Subba Rao from Andhra Pradesh has been recently elected as new chairman of the Bar Council of India. Mr. Rao is the former mayor of visakhapatnam and an activist of A.P. Bharatiya Janata Party legal cell.

Advocates Cooperative Society

The executive committee meeting of Bangalore Advocates Co-operative Society Ltd., met on 27.5.2000 under the chairmanship of Mr. M.S. Mandanna decided to grant membership to 23 advocates; sanction loan of Rs. 30,000/- each to 72 members; approve grant of four additional shares to 45 members; sanction Rs. 5,000/- each DRF to the heirs of three deceased members and medical allowance of Rs. 5,000/- each to five members.

Around the Courts

☐ Secs 304, 306 and 498-A IPC - No presumption against relatives of husband about their involvement in dowry death cases;

In a judgment delivered on May 1, 2000 a three judge bench of the apex court comprising Justice G.H. Pattanaik, Justice R.P. Sethi and Justice Shivrai Patil held that for the fault of the husband, the in-laws or other relatives of the husband cannot in all cases be held to be involved in dowry death cases. The court decried the tendency of the trial courts of roping in all relatives of the husband routinely to be involved in dowry death cases and observed that if such tendency is not discouraged there is likelihood of even affecting the case of the prosecution against the real culprits. "In cases where such accusations are made, the overt acts attributed to persons other than the husband are required to be proved beyond reasonable doubt. By mere conjectures and implications such relatives cannot be held guilty of the offence relating to dowry deaths," the court observed, while partly allowing the criminal appeal filed against the verdict of Punjab and Haryana High Court in a dowry death case. Acquiting the in-laws, brother-in-law and sister-in-law of deceased Subita Kumari on the ground of absence of reliable legal and cogent evidence on record to connect them to the offence The apex court however convicted husband Rakesh Kumar

Sec. 304 A IPC r/w Sec. 4 of PO Act, rash and negligent drivers don't deserve leniency:

A division bench of supreme court comprising Justice K.T. Thomas and Justice Doraiswamy Raju, in a judgment of May 6, 2000 have directed the trial courts to impose

See Page 3

As many opinions as there are men; each a law to himself.

Terence

Need for positive thinking

The full court meeting of the judges of the supreme court held during the month has opposed the government proposal for setting up benches of the apex court outside Delhi. It is noteworthy that the union government is presently considering a proposal to set up benches of the apex court in four regions of the country. The ostensible reasons given by the judges meeting is that it would affect the structural and financial integrity of the institution. A country wide debate may be necessary to ascertain the views of public before the government can think of considering the judges opinion which is in the nature of over reaction to the issue and statusquoist.

India with it's vast landscape, one billion population, diverse manifastations has sofar depended on the efficacy of the apex court situated in the national capital region which is located thousands of kilometers from the far flung state capitals. Considering the fact that India is a sub continent in it's geographical dimension. the costs involved in reaching the apex court and securing the services of the monolithic (or monopolistic) lawyers fraternity is exorbitant. Majority of the cases does not reach the apex court mostly due to these inhibitive factors coupled with poverty of an average Indian.

Having considered these aspects the framers of the Indian constitution thought it necessary to incorporate article 130 which reads "The supreme court shall sit in Delhi or in such other place or places, as the chief justice of India may, with the approval of the president, from time to time, appoint." The recent judges opinion, to say the least, oligarchic and opposed to the sprit of the constitution. Therefore, it is not necessary for the government to seriously consider the judges opinion.

The latest proposal of the union government to set up benches of the apex court in four regions of the country connotes a positive thinking on the part of the government. The proposal is intended to ameliorate the problems of the litigents, both financial and time, in reaching the portals of the highest judicial institution of the country. After all the judiciary is there to cater to the social needs of the people and not vica-versa. In this context the two reasons given by the learned judges in opposing the

government's proposal is unfounded and unsustainable. India has a gusi-federal political and legal set up. The current trend of the political thinking is to provide more autonomy to the states. That being the case there is no reason to construe that the proposal to set up benches of the apex court in four regions of the country would affect the structural integrity of the institution. In the changed circumstances there is no reason to be contented with a single supreme court in the national capital region but the people have a right to have benches of the apex court in their respective regions. In many of the Western democracies like, U.S and Australia for instance, there is more than one supreme court catering to the needs of different regions. There has been no complaints of structural inadequesies in those systems. How come India can legitamately have a grievance about structural integrity in the light of the experience of those countries. Complaint about the loss of financial integrity of the institution is at best a far fetched defence to oppose the government's proposal. As long as the judiciary is accountable regarding it's finances it is not sensible to buy this argument. Judges must change with the times instead of having preconceived notions about the institutional integrity. They must think positively so as to make a judicial institution accessible to every litigent at an affordable cost.

Kolar Diary

The following transfers/postings in the cadre of Civil Judges (Jr Dn) have been effected irrespect of the courts functioning in Kolar District. These transfers have taken effect on 22.5.2000: Sri A D Ansari is posted as prl. CJ (Jr Dn) and JMFC, Kolar, Vice Sri M.C. Biradar transferred to Hospet; Sri B.M. Gowda is posted as Prl. C J (Jr Dn) and JMFC, Siddlaghatta Vice Sri D Manjunath, transferred to sullya; Sri Vishwanath Balavantha Rao is posted as Prl. C J (Jr Dn) and JMFC, Chikkaballapura, Vice Sri G.M. Sheenappa transferred to Shikaripura; Sri Shivanna is posted as Prl. CJ (Jr Dn) and JMFC, Bagepalli Vice Sri B.C. Biradar, transferred to Hubli; Sri M. Kannamaiyya is posted as Prl. CJ (Jr Dn) and JMFC, KGF, Vice Sri K.S. Venkoba Rao transferred to Bangalore.

Legal Luminary of the Past: Late M. C. Setalvad

G. S. Natarajan, Advocate

Motilal was born a great lawyer and a great advocate. He ennobled the consumate art of the advocate... Brevity to him was not just a piece of advice for the practicing lawyer - it was a word to live by. He was precise - at times so precise after having expressed himself in a few short sentences he felt there was really nothing more to be said in the case. Those who saw and heard Motilal know that his greatest contribution as an advocate was the example he set - putting across the best points in the briefest possible space of time.

We would like to give our readers few excerpts from the said autobiography as we feel it may throw some light on our present day professional life and it may be a guideline to aspiring young advocates.

"As a member of the profession of law; and having been, by reason of my training, thoroughly imbued with these principles, I pay my humble tribute to that vast collection of legal principles evolved in the course of centuries and embodied in the English legal system. And yet, it would be true to say that, in law, as in every other department of life, there can be nothing so good for a country or a society as a development and a growth along its own indeginous lines. The framers of the Anglo Indian codes - Macaulay and Stokes and other names famous in Indian legal history - undoubtedly did their best to modify and adopt the standards of conduct implied in the rules of common law of Indian conditions. But they did not, and, in the very nature of things, could not, build on existing foundations. The result, gentlemen, has been, I venture to say, the imposition on this country of a legal system, which, in many respects, is entirely unsuitable to the habits and minds of the people and to the economic conditions of this

"This great man had an uninhabited mind and dared to express unpopular views and critical comments, which provoked sharp disagreement from others. Just one instance which has high relevance even today. "Justice Fazal Ali retired in May 1952. He

had made his mark as very able judge of the Federal and Supreme Courts. Just before he retired, however, it was announced that he was to be appointed Governor of Assam. The appointment rightly invited considerable comment. But a question of constitutional propriety was raised; whether a judge of Supreme Court should be appointed as the executive head of the state. Seperation of the judiciary and executive at all levels was an old and healthy demand which has been widely accepted and given effect to in many parts of the country. Was not the appointment of the Supreme Court judge to a Governorship a clear negation of that principle? I thought that there could be only one answer. Such appointments were also bound to impair the independence of the highest judiciary. This practice full of danger to the independence of the judiciary, has, unfortunately, been followed on some later occasions by appointing sitting judges to executive offices".

With regret he has stated about the current situation of the lawyering tribe. "The profession as a whole undoubtedly expanded and gathered very able recruits. It has also seen greater opportunities in various new fields. But it has lost the ideals of public service which it once possessed and is almost wholly centered on self advancement. Standards of professional and conduct have fully fallen and tax evasion is freely practised by prominent seniors. The general malise would seem to have affected even the administration of justice. Appointments to judicial offices are governed less by merit and more by political considerations and patronage. There is a substantial decline in the competence and probity of the judiciary. The indifference of the central and state governments to the importance of the maintenance of judicial efficiency continuous and timely appointments of judges and adequate salaries and pensions for them fail to receive attention. The growing delays in the disposal of matters, the mounting arrears, the inordinately heavy court fees and the cost of litigation all tend to expose the administration of justice and

See Page 3

Legal Luminary of the Past : Late M. C. Setalvad

From Page 2

those participating in it to public ridicule".

"I had been in the Rajya Sabha for over a year, having been nominated by Dr. Radhakrishnan in 1966. However, I must confess that I did receive a shock during the first few days of my attending the sabha. Having been accustomed to work in courts all my life, where proceedings are conducted with order and dignity, it was difficult for me to stand with equanimity the frequent rows and disorders which one witnessed in the house. It was unusual for half a dozen members to be standing at the same time, ignoring the admonition of the chair to resume their seats. The chairman-whether it be Zakir Hussain, or, later, Giri - frequently failed to maintain dignity or order in the house. I recall an amusing incident when the deputy chairman, the late Mrs. Alva, tried in vain to assert her authority from the chair over her husband, a member of the sabha, who went on and on, refusing to listen to repeated admonition from the chair. Further, on most occasions, the approach of members to the subject under discussion was unfortunate. The motive in most cases appeared to be to bring discredit either to the government or to a particular minister. Perhaps as much as three-fouths time taken up by the house is not in discussions of matters of public interest, but of matters which may help one party or the other. These representatives elected by the nation appear to be oblivious of the fact that each minute of a session costs the nation thousands of rupees. I do feel that our houses of parliament should have more responsible representatives pledged to serve the nation. After independence, politician has steadily lost his prestige in our country. After the general elections of 1967, 'the greed, folly and pettiness of politicians, with few exceptions, is smelling of the garbage heap". Are they not prophetic words?

Lawyers beware! Today is bad enough. Tomorrow may be too late. Let us create a legal profession for the people as a tribute to Motilal Setalvad who was a warm human being with a happy family life, a clean career, and a long tenure, untarnished, by temptations, to which many in commanding positions succumb.

News Panorama

Running prisons for private profit has become a burgeoning industry in USA sustained by large construction companies, investment bankers, venture capital funds, security equipment manufacturers, even food companies. The Campbell Soup Company said publicly that the nation's prison system was the fastest growing food service market. Private prisons charge a daily rate for each prisoner i.e., between \$ 25 to \$ 60. A pay telephone installed at a prison fetches \$ 15,000 a year compared to about \$ 3000 from a regular streetside phone. The prison phones charge five or six times more for long distance calls because they cater to a captive audience.

☐ In 1975 Ms. Nazmum Ara Sultana, the first lady in Bangladesh, was appointed as an Assistant Judge in southern port town of Khulya. Until 1974, women were barred from entering judiciary in the country. In the year 2000 she is elevated as the first woman judge of Dhaka High Court.

Capital punishment was resumed in Texas (USA) in 1982. Since then 222 executions have been carried out. The total executions is by far the highest in the nation.

State Bar Council

By an interim order dt. 2.5.2000 a vacation judge of the High Court stayed the operation of amended rule 8 (ii) of the Karnataka State Bar Council Rules. The impugned rule provides for seeking deposit of Rs. 5,000/- from the Advocates contesting for state bar council election. Prior to amendment deposit of Rs. 1,000/- was required. One B. C. Krishnappa having filed WP No. 15718/2000 has challenged the validity of the impugned rule. Amongst other grounds the petitioner has contended that the amendment introduced by the state bar council had not been approved by the Bar Council of India as required under Sec. 15 (3) of the Advocates Act. The petitioner is represented through his counsel Mr. C.S. Jayaraman.

Appellate Tribunal Around the Courts inaugurated From Page 1

Union Minister for law, justice and company affairs Mr. Ramiethmalani inaugurated a bench of the Income Tax Appellate Tribunal at Bangalore on 19.5.2000. Mr. K.L. Manjunath, President of AAB participated in the function as guest of honour. Coincidingly, the Union Finance Minister Mr. Yashwanth Sinha stated that the government is contemplating to compel the Appellants in IT cases to deposit a certain portion of the disputed amount while filing appeals. He also further elaborated that inrespect of the amount to be deposited there will be grading inrespect of the first appeal and second appeal etc., Mr. Sinha was addressing a conference of State I T Commissioners at New Delhi on 19.5.2000.

Judicial Academy

A crash programme of training of Civil Judges (Sr. Dn) was concluded on May 9, 2000 at the Karnataka Judicial Academy. Speaking at valedictory function of the 20 days training programme, Mr. Justice K.A. Swamy, former chief justice of Madras High Court, stated that he expects the constitution review committee set up by the Union Government would address issues concerning judiciary including the financial autonomy. He emphasised that the judicial officers would deliver the goods due to the people. He also called upon the judges to maintain judicious distence from the members of the bar so as to retain judicial honesty.

Mr. Justice Y. Bhaskar Rao, Chief Justice of High Court of Karnataka, in his speach emphasised the importance of in house training programmes to update the knowledge of judicial officers in the light of revolutionary changes brought about in the application of law. He announced that the United Nations could possibly invite Karnataka to host the an International Civil Judges Conference. His lordship also distributed the certificates to 29 civil judges who were resently promoted from the junior division. Mr. Justice P. Vishwanatha Shetty, President of the Judicial Academy, in his speach said that a similar refresher course would be conducted for all the District Judges in the first week of June, 2000. The present course was inaugurated on April 19, 2000 by Mr. Justice M.N. Venkatachalaiah, former Chief Justice of India.

deterrent punishment on rash and negligent drivers without showing any leniency. Expressing their deep concern over the alarming rate of road accidents in the country the court observed that "while considering the quantum of sentence, to be imposed for offence of causing death by rash and negligent driving of automobiles, one of the prime consideration (before the trial courts) should be deterrence.

The court, while upholding 15 months sentence passed against a bus driver of Haryana Roadways for crushing a cyclist to death, said these drivers deserve no leniency under the Probation of Offenders Act. "Bearing in mind the galloping trend in road accidents in India and devastating consequences visiting the victims and their families, criminal courts cannot treat the nature of offence under Sec. 304 A of the IPC as attracting the benevolent provisions of Sec. 4 of the P O Act" the court said.

☐ Juvenile offender - Jurisdiction to try-age of the offender, when he was arrested is the determining

Whether a juvenile offender should be delt by a juvenile welfare board or a juvenile court? whether the age of the juvenile offender on the date of commission of the alleged offence or date of arrest should determine the authority by which he should be tried were the questions before the apex court. In a judgment delivered during second week of May, 2000 a bench comprising Justice K.T. Thomas and Justice R.C. Lahoti ruled that a juvenile offender to be tried by the regular court if he was arrested after crossing the age of 16 years. The court held that Juvenile Justice Act would apply if the "compentent authority finds the person brought before it for the first time to be under 16 years of age (18 years in case of a girl)." The court noted that "neither the definition of juvenile nor any other provision contained in the Act specifically provides the date by reference to which the age of a boy or girl has to be determined so as to find out whether he or she is a juvenile or not."

The Judgment of India's Supreme Court on the Constitutional Validity of the TADA Acts

Fali S. Nariman

The twin objectives of every civilized criminal justice system are, first, ensuring the conviction of the guilty, and, second, avoiding conviction of the innocent. The integrity of the criminal justice system in any country is a higher objective than the conviction of a guilty person. The Anti Terrorists Acts (1984, 1985 and 1987), and the indiscriminate manner in which they were administered, led our citizens to question the integrity of India's criminal justice system. A few of them carried the question into the courts by way of constitutional challenge; unsuccessfully, as it has now turned out.

On 11 March 1994, seven Justices of the Supreme Court of India assembled to deliver their respective judgments in the TADA cases.

Hearing the majority judgment, I could not but help dismally recalling ADM Jabbalpur, (AIR 1976 SC 1207). In impact and effect, ADM Jabbalpur was to Indian jurisprudence what a hundred years before, the Dred Scott decision (the notorious slavery case) was to become in American legal-lore. Scholars in the United States consider Dred Scott (Scott vs. Sandford-60 US 393 -1957) to be the worst ever rendered by the US supreme court. It stands as a model of censurable judicial craft and failed judicial statesmanship proclaims the (newly published) Oxford Companion to the supreme court of the United States. Dred scott was decided by a mejority vote of 7:2: Chief Justice Taney speaking for the court, with Justices Curtis and Maclean dissenting. It is said that when twenty-five years later, Justice John Harlan wrote his blistering dissent in the civil rights case (1883), he wrote it with the very pen and inkwell that Chief Justice Roger Taney had used when composing the opinion of the court in the slavery case. Whilst the majority (in the civil rights case) struck down key provisions of the Civil Rights Act of 1875, Justice Harlan maintained that segregation in public accommodation was a "badge of slavery" which congress could constitutionally outlaw under the enforcement section of the Thirteenth Amendment. His own approach to statutory construction was expressed in his minority opinion:

It is not the words of the law but the internal sense of it that makes the law: the letter of the law is nobody; the sense and reason of the law is the soul

Later, in Plessy Vs. Fergusson (1896) Justice Harlan again dissented - he set his face against the majority that advocated separate but equal treatment for African-Americans. Harlan died in 1911. Years later, when the Warren Court overruled Plessy - in Brown vs. Board of Education (1954) - it was Justice Harlan's dissents that were seen as the more honourable face-saving past for the US Supreme Court! Harlan was vindicated - but only posthumously!

All of this (and more) quickly passed through my mind when I heard the judgments read in the court on the 11th March - upholding the constitutional validity of the TADA Acts. Since then, I have seen the written word. I find that there is much to applaud in the minority opinions of two Justices: K. Ramaswamy and R.M. Sahai. But alas, to what end? They too may be posthumously vindicated - but (going by current judicial experience) posthumous vindication takes just too long!

Meanwhile, all the judicial embellishments to Article 21 - the judicially contrived superstructure built around the great life-and-liberty clause of our constitution - a heartening feature of the Post-(June 1975) - emergency erastand dismantled, if not demolished. We are where Gopalan's Case left us way back in 1951. Let me explain.

It was the expansive constitutional jurisprudence built up in the United States that caused one of its more conservative Justices (J. Frankfurter) to fear its export to foreign lands. He advised India's Constitutional Advisor (B.N. Rau)

(To be continued)

Humour in Courts

Elections do always bring in excitement and a few samples depict the mood. A client was enquiring with an advocate's clerk about the availability of his counsel for the day's hearing.

Client: Whether the counsel will attend to-day's hearing?

Clerk: No sir. He is on election champagne!

Advocate's clerk was campaigning on behalf of his master.

An advocate was enquiring about the prospects of clerk's master.

Advocate: How are the chances of your boss?

Clerk: It is quit bright, sir. However, I request you to vote your caste!

News Focus

On 23.5.2000 his holiness Swami Harshananda, President, Ramakrishna Matt, Bangalore delivered a lecture on "science bereft of dharma - a catastrophe for humanity" at Bharatiya Vidya Bhavan, Bangalore. The lecture was delivered under the auspices of Smt. Vimala Jois and Mr. Justice M. Rama Jois endowment. Mr. Justice Y. Bhaskar Rao, Chief justice, High Court of "Karnataka, presided."

Appointment

Mr. T.D. Gangadharaiah, Advocate, has been appointed as a Notary Public in Bangalore (metropolitan) Revenue Taluk with effect from 22.5.2000.

Notaries Association

In a press note dt. 9.5.2000 issued by Bangalore City Notaries Association it has been stated that a committee has been constituted to find effective solutions to the problems faced by the Notaries in the City with the following office bearers:

President: K. M. Manamohan; Vice Presidents: A-Idinabba, Smt. B. R. Shashikala; General Secretaries: B.M. Chandrashekar, Smt. B. S. Nagalakshmi, Smt. G. N. Vijayalakshmi; Organising Secretary: H. V. Mohan; Treasurer: T. K. Anantha Murthy and Joint Secretary: P. Ramakrishna

AIR Available

AIR Volumes from 1970 to 1986 is available for sale. Persons interested may contact Mr. H.C. Ravindranath or Mr. S. Mahesh, Advocates at No. 173, 6th Cross, Opp.: Annapoorna Hotel, Gandhinagar, Bangalore-9. Ph.: 2261731.

Campus Watch

Major national and inter-national law firms held campus recuitment for law graduates (2000 year batch) of the National Law School of India University. Apart from the law firms financial institutions, consulting agencies, organisations like Human Rights Initiative also vied for attracting new talent.

Wedding

On 28.5.2000 Mr. H.M. Manjunath, Advocate married Ms. M. Lakshmishri (Prathima) at Doddaballapur.

Foreign Tour

Mr. S. Vijayashankar, Senior Advocate, returned to Bangalore on 13.5.2000 after attending a seminar on "computer and law" at London.

Obituary

- On 7.5.2000 R. Suryanarayana Swamy, (72) Advocate, Mayohall, passed away at Bangalore.
- On 9.5.2000 D. Manje Gowda, Manager of Bangalore Literary Union, passed away at Bangalore.
- On 22.5.2000 S.P. Shankara Rao, Advocate, passed away at Bangalore.
- On 22.5.2000 P.N. Jayasimha, Advocate, passed away at Koratagere.
- On 24.5.2000 G. Abdul Wajid Khan, Advocate, passed away at Bangalore.
- On 29.5.2000 B.N. Siddalingappa, Advocate, passed away at Bangalore.
- On 30.5.2000 A.R.. Panchagavi, former Deputy Speaker of Karnataka State Assembly and Advocate, passed away at Gokak in Belgaum District.

ಸಂಪುಟ ೧

ಶಕೆ : ವಿಕ್ರಮನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ೧೯೨೩ ಮಾಸ ವೈಶಾಖ, ಜ್ಯೇಷ್ಮ

ಸಂಚಿಕೆ ೨

ತಿಳಿದಿರಲಿ

"ನೀನು ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು; ಏಕೆಂದರೆ ಅಕರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ಮವು ಉತ್ತಮವು; ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಯೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗ ಲಾರದು"

ಕೃಪೆ: ಭಗವದ್ದೀತಾ

ಓದುಗರಿಗೆ

ಸಂಚಿಕೆಯ ಬಿಡುಗಡೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ವಿುತ್ರರಿಗೂ ಸಂತಸ ತಂದಿರುವುದರ ಜತೆಗೆ, ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಲೇಖನ ಸಾಹಿತ್ಯ ವುತ್ತು ರೀತಿ ನೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವುರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದ ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆ ಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಚಿಕೆಯ ಉನ್ನತಿಗೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸು - ಸಂಪಾದಕ

ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ, ಆಯಾಯ ವಿಷಯಗಳ ರಚನೆಕಾರ ರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂಬರುವ ಸಂಚಿಕೆ 'ಪ್ರಶ್ನೋತರ ಅಂಕಣ'ದಲ್ಲಿ

ಆನುವಾದ ಕೈಪಿಡಿ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್

ಓದಬಹುದು.

- ವಿಸ್ಥಾಪಿತ

Evangelical

- ದೈವೀ ಭೂತ, ದೈವಾಂಶಿಕ

Evict

- ಹೊರಹಾಕು,

Event

- ಘಟನೆ

- ಕೆಟ್ಟದ್ದು

Encroachment- ವತ್ತುವರಿ

- ಪ್ರವೇಶ

Entry

Enforcement - ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆ

Enrolment

- ನಾಮಾಂಕನ

Entitlement

- ಅರ್ಹತೆ.

Endorsement - ಧೃಡೀಕರಣ

Entrapment

- ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಭಾರತ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳ ಸೂಚನೆ, ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ರದ್ದಿಯಾತಿ

ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಹಲವು ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯವು (Indian Contract Act) ೧೮೭೨ ಕೂಡಾ ಒಂದು. ಅಂದಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಈ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪರಕೀಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದರೆಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ನವುಗೆ ಈಗ ಆ ಅಧಿನಿಯವುದ ಬಗೆಗಿನ ಪರಕೀಯ ಭಾವನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯಮದ ತತ್ವಗಳು ಸಮ್ಮಿಳಿತ ಗೊಂಡು ಕರಾರುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಕ ವಿಮರ್ಶಾದೃಷ್ಟಿ ಈಗ ಮೂಲವಾಗಿ ಭಾರತ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನೇ ಅನೂಚಾನ ವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಷಃ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾರತ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯಮುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿರು ವುದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಈ ಅಧಿನಿಯವು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಬದಲಾಗು ತ್ರಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲಶ್ರುತಿ ಯಿಂದುಂಟಾದ ಗಣಕೀ ಕರಣದ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೇ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಮೂಲೆ ಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸಬಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗಬಲ್ಲ ಇಂದಿನ ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ೧೮೭೨ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯವು ಸಾಲದೇ ಬರುತ್ತದೇನೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿಗಳು ಅಗತ್ಯವೇನೋ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕರಾರುಗಳು ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಪ್ರಸ್ಕಾಪ ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ವೀಕಾರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ.

ಕಲಮು ಇ(ಎ)ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾಪವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಮಾಡದಿರುವ ಬಗೆಗಿನ ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು, ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಠಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಮು ೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾಪಗಳ ಸೂಚನೆ, ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ರದ್ದಿಯಾತಿ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹಾಗೂ ಕಲಮು ೮ ರಿಂದ ೯ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಯವುಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಮು ೩ನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಪ್ರಸಾಪಗಳ ಸೂಚನೆ, ಪ್ರಸಾಪಗಳ ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಕಾರಗಳ ರದ್ದಿಯಾಯಿತಿ – ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವ, ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಅಥವಾ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಲೋಪ ಮೂಲಕ ಅವನು ಅರಿತದ ಪ್ರಸಾಪ್ಪ, ಸ್ವೀಕಾರ ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪರಿಣಾಮ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರು ತ್ರದೆಯೋ, ಅವನ ಆಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಲೋಪದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಬಹುದು.

- ೧. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರಾರಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿ ಪ್ರಸಾಪದಾಗೂ ಸ್ವೀಕಾರವಿರಬೇಕು.
- ೨. ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕಾರ ಅಥವಾ ಆ ಎರಡನ್ನೂ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು.
- ೩. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಒಬ್ಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಆಗಿರಬಹುದು.
- ಳ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನೋ ಅವನಿಗೆ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿರಲೇಬೇಕು.
- ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವು ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
- ೬. ಪ್ರಸ್ಕಾಪವು ಕಾನೂನು ಬದ್ದ ಸಂಬಂಧ ಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗು ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ೭. ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಸ್ವೀಕಾರವಾಗುವವರೆಗೆ ಅದು ಯಾವುದೇ ವಿಧಿ ಬದ್ದ ಹಕ್ಕನ್ನು

- ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದು ಅಥವಾ ರದ್ದಾಗ ಬಹುದು.
- ಸ್ವೀಕಾರಪನ್ನು ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಬೇಕು.
- ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಕಾರನು ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಂತೆ ಅಥವಾ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೋ ಆಗ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.
- ೧೦. ಸ್ವೀಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವೀಕಾರವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾಪದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರ ಬೇಕು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದಾಗ ಹಾಗೂ ಕಲಮು ೪ರಿಂದ ೯ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ಥಾಪ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಕಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಬಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಏದಿದಾಗ ಹಾಗೂ ಆ ಕಲಮು ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ದಾಗ ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎನ್ಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಇ – ಕಾಮರ್ಸ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಾಗದ-ಪತ್ರ-ಸಹಿ ರಹಿತ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇ-ಮೇಲ್ ನಂತರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯವುದ ವೇಲ್ಕಂಡ ಖಂಡಕ್ಕೂ ಬದಲಾವಣೆ ಅವಶ್ಯಕ.

ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ನಾನು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ನಿಂದಲೇ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದೇ ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದು. ನನ್ನ ಗುಪ್ಪ ಅಂಕೆ (ಪಾಸ್ವರ್ಡ್) ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಲಾದರೂ ಅಂತಹ ವಿನಿಮಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೇ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನನ್ನ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಕ್ಕದ ಕಛೇರಿಗೆ ಒಂದು ಇ-ಮೇಲ್ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗುಂಡಿ ಒತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಅಥವಾ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ಆ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮುಖ್ಯ ಬಟವಾಡೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ

೨ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ

ಹನಿಗವನ

ಕೇಸುಗಳ ಭಾರದಲಿ ನ್ಯಾಯಾದೀಶರು ಎದೆಯ ಭಾರದಲಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ಹಣದ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರು ಇದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ

ಕಾರುಭಾರು, ಧರ್ಬಾರು

ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಷ್ಟ ರಕ್ಷಕ

ಓ ಆರಕ್ಷಕ ಮಾಡು ಆಕರ್ಷಕ ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು, ನಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ನಿನ್ನ ನೀತಿಯನು ತೋರು ನೆನೆದಾರು ನಾಲ್ಕು ಜನ, ಓ ಸಂರಕ್ಷಕ

ಜಿ. ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್

ಹಾಸ್ಯ

ವಕೀಲನ ಬಳಿ ಬಂದ ಕಕ್ಷಿಗಾರ ಹೇಳಿದ 'ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಲ್ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. 'ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಏನಿದೆಯಪ್ಪ ಆಸ್ತಿ' ಎಂದ ವಕೀಲನಿಗೆ, ಆತ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ನೀಡಿದ್ದು

''ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಪಾಲೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಆದರೂ ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಸಲ್ಲಲಿ ಎಂದು ಬಂದೆ ಅಷ್ಟೆ''

ಜಿ. ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್

ಭಾರತ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯಮ

ಾನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಕ್ಕದ ಕಛೇರಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಕಳುಹಿಸದ ಇ-ಮೇಲ್ ನನ್ನ ಕಛೇರಿಯಾಗದೇ ಅದನ್ನು ನಾನು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನ ಅದರ ಕೇಂದ್ರ ಬಟವಾಡೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದೇ? - ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಾರನನ್ನು ತಲುಪಿದೆ ಎಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತೋರಿಸಿ ದರೂ, ಅದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿರುಚಿಕೊಂಡಿರ ಬಹುದು. ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಲುಬಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ದೋಷಿ ಅಥವಾ ವೈರೆಸ್ನಿಂದಾಗಿ ವುತ್ತೇನೋ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಸ್ವೀಕಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದೋ ಬೇಡವೋ? ಪರಿಹಾರ ವೇನು. ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಧ್ಯದ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯವಾದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಸ್ಥೂಲ ಅಂಶ ಗಳಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಕರಾರು ನಿಧಿ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸದರೀ ನನ್ನ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ ಕರಾರು ಅಧಿನಿಯವುದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಕಲಮುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಲೇಖನ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಅಧ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಕಲಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿಲ್ಲ.

ಹೆಚ್. ಬಿ. ಪ್ರಭಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ವಕೀಲರು

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ

ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ್, ವಕೀಲರು

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರದ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಳ. ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸರಸ್ವತೀಮಂದಿರ. ಪುರಾಣಗಳ ರೀತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸತಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ಅವಾಸಸ್ಥಾನ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಮಾನವನ ಅದಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸ್ತರ ಗಳನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಹಂತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಜೀವನ ಅವನ ಚಿಂತನೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಪ್ರಗತಿ ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಚಿಂತನೆಗಳ ಉಲ್ಲೇಖದ ಜೋಡಣೆಯು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿಯ ದಾರಿದೀಪ. ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ಲೇಖನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವತ್ತಾಗದೆ ಶ್ರೀ ಸಾಮನ್ಯನವರೆಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷ ಕಿರಣ ಬೀರಿ ತನ್ನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಜ್ಞಾನ ವೃದ್ದಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿರುವ ಆಲಯಗಳೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು. ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ಮತ, ಬೇಧಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರೂ ಆಗಮಿಸಿ ಸಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟದ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪೂರಕವಾಗಿವೆ; ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಆಯಾ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಹತ್ವದ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸುರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇವೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಲೆಂದು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಅದರಂತೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ವಿಶೇಷಾಂಗವನ್ನೇ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಅದರ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮೂಲ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಹಂತಗಳ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಹಾನ್ ಕೃತಿಗಳ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮಾನವ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವಾಗ, ನಾವು ಭಾಷೆ, ನಾಡು ಮತ್ತು ಜಾತಿ ದೇಶ ಮೀರಿ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತಿಹಾಸದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಲವು ಮಹಾನ್ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಷೇಕ್ಸ್ಪಪಿಯರ್ ಕಿಂಗ್ ಲಿಯರ್, ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ರವರ ಕೃತಿಗಳು, ಕೌಟಿಲ್ಯನ 'ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ', ಚಾಣಕ್ಯನ 'ರಾಜಶಾಸ್ತ್ರ' ಮುಂತಾದವು ಪುರಾತನ ವಾದರೂ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮಾನ್ಯವಾಗುವಂತಹವು. ಇನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ಕಾಳಿದಾಸನ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕ, ದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಕುರಾನ್, ಬೈಬಲ್ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯವಾದಂತಹವು. ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕುವೆಂಪುರವರ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯವಾದಂತಹವು. ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕುವೆಂಪುರವರ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಸಂದೇಶ, ಟಿ. ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ ಕೃತಿಗಳು, ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಠಾಕೂರರ ಕೃತಿಗಳು, ವರ್ಡ್ಸ್ಪವರ್ತ್ ರವರ ಕೃತಿಗಳು, ಟಾಲ್ಸ್ ಟಾಯ್ ರವರ ಕೃತಿಗಳು ಶತಮಾನಗಳು ಕಳೆದರೂ ಅವುಗಳ ಮೆರುಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹವು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಸಂಭಗಳಾಗುವಂತಹವು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಜೀವನ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಧ್ಯಯನ ದಿಂದ ಜೀವನದ ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳ ಚಿಂತನೆಯ ಜ್ಞಾನವೃದ್ದಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಮೌಡ್ಯತೆ ಅಳಿಸಿ ಜೀವನದ ಪ್ರಗತಿ ಸುಗಮಗೊಳ್ಳುವುದ ರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳ ವಿವೇಚನೆ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡುವಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಾನವನ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತನೆಯೇ ಆದರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಸ್ಪಂದನಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಪರಿಭಾಷೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೋಡಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಗಮನ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆ ಮೀರಿ ನಡೆದುಹೋದ ತೊಡಕುಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಓದುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬುದು ಮೂರು ಅಕ್ಷರವಾದರೂ ಅದು ಸರ್ವಕ್ಷೇತ್ರ ಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಹಿತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಥನ ಮಾಡಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಹ್ಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ''ಸರ್ವೇಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು'' ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಬಿರುಚಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿಯುವುದು

ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಹಾ. ರಾ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ

ಅವರಿಗಾಗಿಯೇ 'Exams made Easy' ಕೈಪಿಡಿಗಳು ಈಗ ಸಿದ್ದವಾಗಿವೆ. "How to face exams", "How to Write", "How to copy" ಮುಂತಾದ ದಿಢೀರ್ ಜ್ಞಾನ ದೀಪ್ತಿಗಳು ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ; ಅವು ಪರೀಕ್ಷೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿವೆ. 'ಮಾಡಲ್ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು', 'ಈಜಿ ಆನ್ಸರ್ಸ್ ಟು' 'Difficult Questions', "guess question papers" ಮುಂತಾದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಗುಳಿಗೆಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನುಂಗಲು ಸುಲಭ. ಈಗ ಕೆಲವು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ಯುಟೋರಿಯಲ್ಲುಗಳೂ ಸೇವೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಬ್ಜಕ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲೂ 'ರೇಪಿಡ್ ಕೋರ್ಸ್' ಎಂಬ ಒಂದು Crash ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಇವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ 5 ನಿಮಿಷದ ಕೋರ್ಸ್, ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದ ಕೋರ್ಸ್, ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಬ್ಜಕ್ಟ್ ನಲ್ಲೂ ನಡೆಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಫೀಜು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವಷ್ಟು ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೇ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ? ವೇಗ ದಿಂದಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಎಂಬುದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಠಾತ್ತನೆ ಬಾರಿಸಿದ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದಾಗ ನನ್ನ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ Tension ಮತ್ತು Stress. ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಪೋಷಕರ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. 'Relax, Relax' ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ ಟ್ರೀಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿಸುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೈಗಲ್ಲ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಮತ್ತಿ ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿಸಿ ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದು ಎಷ್ಟೋ ವಾಸಿ! ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹುರಗಾಳು, ಖಾರದ ಹಪ್ಪಳ, ಕಡ್ಲೆ ಕಾಯಿಬೀಜ ಮುಂತಾದ ತಿನಸುಗಳನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯ tension ಎಷ್ಟೋ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. Exam fever ಬರದ ಹಾಗೆ ಐಸ್ಕ್ರೀಮ್, ಥಂಡರ್ಗಳಿಂದ Cooling effect ತರಬಹುದು. ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಅವನ ತಾಯಿ, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಕೋಡಬಳೆ ಮುಂತಾದ ಕರಿದ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕೂತು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಭೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಮಿತ್ರ ಎಷ್ಟು ಸಲೀಸಾಗಿ ಮಾರನೆ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರುಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದರೆ, ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ನೀರು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಹಾಯಾಗಿ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ನೀರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗ/ಗ್ಲಾಸ್ ಕೆಳಗೆ ಉತ್ತರದ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ರಹಸ್ಯ ಸೂಪರ್ವೈಸರಿಗೂ ಲೇಟಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತಂತೆ! ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ 'ಮೆಂಟಲ್ ಸ್ಟೈನ್' ಖಂಡಿತ ಮಾಯವಾಗು ತ್ತದೆ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಘಟ್ಟ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ದೇವರ ಮೇಲಾದರೂ ಭಾರ ಹಾಕಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಮಾರುತಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಸಿ, ಜೋಡಿ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಒಡೆದು ಮೊಣಕೈಗೆ ಕಂಬಳಿ ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟವೇನು. 'ಎಲ್ಲಿರುವೆ ತಂದೆ ಬೇಗ ಬಾರೋ' ಎಂದು ಕೂಗಿದರಾಯಿತು! ಮನಸ್ಸಿಗೂ ನೆಮ್ಮದಿ!

ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಈಗ ಕಾಪಿಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿ ಕೊಂಡು ಕೂರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಗಳೂ, ಪ್ರಿಪರೇಷನ್ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಇಸವಿಗಳು, ಸೂತ್ರಗಳು, ಹಾಗೂ ಫಾರ್ಟ್ ನೋಟ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಷರ್ಟಿನ ಕಫ್ ಮಡಿಕೆಯ ಸುಕ್ಕುಗಳೊಳಗೆ ಗುರ್ತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಕಾಪಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು